

Sverigedemokraternas vårdpolitik:

»Tolk bara när det gäller liv och död«

Nej till vård för papperslösa och nej till tolkhjälp för patienter. Det är inslag som sticker ut i det nya riksdagspartiets hälso- och sjukvårdspolitik, som överlag ligger nära de etablerade partiernas.

Vårdpolitiken är uppenbarligen inte ett område som lämpar sig särskilt för profilering i SD:s hjärtefrågor. Mycket av det partiet för fram i valplattform och riktlinjer är sådant som flera, eller rent av samtliga, riksdagspartier skriver under på. Det gäller kraven på värdig vård i livets slutskede, att samordningen mellan kommuner och landsting i vården av äldre ska bli bättre, att vården ska vara evidensbaserad och att dyra läkemedel ska bytas ut mot billigare men likvärdiga.

Politiskt okontroversiella är också kraven på fler platser på läkarutbildningen, fler specialistsjuksköterskor och på att det ska finnas mångfald och valfrihet inom den offentliga vården. På den senare punkten går det dock en skiljelinje mellan blocken i fråga om rätten för nya utförare att etablera sig och konkurrera inom det offentligfinansierade systemet. Oppositionen avvisar etableringsfrihet och vill att landstingen ska kunna styra var nya enheter får starta.

– Vi är inte mot etableringsfrihet. Vi har en pragmatisk hållning, där det viktigaste är att man ger en kvalitativt bra vård till vårdtagarna till en så liten kostnad som möjligt, säger SD:s partisekreterare Björn Söder.

Sverigedemokraterna vill att en allmänläkare, som patienten själv väljer, har ansvar för uppföljning och kontakt med vårdtagaren fram till dess han eller hon friskförklarats.

Ali Labriz, t v, ordförande för Sveriges tolkförbund, tolkar åt en patient vid ett läkarbesök på Karolinska universitetssjukhuset för några år sedan.

Foto: Claudio Bresciani/Scanpix

I likhet med de rödgröna vill SD höja taket i sjukförsäkringen. När det gäller vårdgarantin vill SD precis som allianspartierna att den ska skärpas.

I det borgerliga förslaget blir den totala maxtiden för väntan på specialistbesök och behandling 90 dagar. SD vill gå ännu längre och sätta gränsen vid 60 dagar. Man talar också om kännbara följder för landsting som bryter mot garantin.

– Vi är positiva till kömiljarden, men det är mer av en morot. Man kanske också behöver en piska.

– Exakt i detalj hur den ska var utformad har vi inte diskuterat, men på något sätt måste staten sätta större press på landstingen att uppfylla vårdgarantin.

Även om merparten av SD:s vårdpolitik är tämligen »mainstream« lyser likafullt kritiken mot invandringen och värnandet av »det svenska« igenom på en del punkter. Så vill man till exempel inte att papperslösa och gömda

ska ha rätt till fri vård. I den frågan står man isolerad. Tidigare har S och M stått för en mer restriktiv hållning, medan småpartierna tryckt på. I vintras gick dock M med på att utreda en utökad rätt till subventionerad vård för bland andra papperslösa.

– Man ska inte neka en akut sjuk person vård. Däremot ska de betala fullpris för den vård de får och det får lösas i efterhand. Vet man med sig att en person vistas i landet illegalt eller inte kan betala för sig ska man tillkalla polis eller myndigheter, säger Björn Söder.

Ni vill lägga den efterforskningsfunktionen på sjukvårdspersonalen?

– Givetvis ska man ge akut vård först men sedan när personuppgifterna registreras ska det automatiskt signaleras till polismyndigheterna så att de kan verkställa utvisningen så fort de kan lämna sjukhuset.

Tror du att de här personer-

na kommer att söka sig till vården under de omständigheterna?

– Det vet jag inte, men det är upp till dem. De har sig själva att skylla eftersom de befinner sig här på illegal grund.

Sverigedemokraterna lyfter även fram kravet att vårdpersonal ska kunna kommunicera på »god och förståelig« svenska.

– Det handlar om att svenska folket ska kunna få vård utan att riskera att det på grund av språkförbistring sker något olycksfall.

Den omsorgen tycks inte omfatta patienter med utländsk bakgrund. Man anser att landstingen inte ska betala tolkhjälp för patienter, såvida det inte föreligger särskilda skäl.

– Det kan vara att man gör en bedömning att det måste till en tolk för det handlar om liv eller död, säger Björn Söder.

Så om det gäller liv och död får man tolk, men inte annars?

– Då får man själv bekosta det, för det ska ställas krav på att om man bor i Sverige ska man lära sig svenska.

Om patienten inte förstär sin läkare ordentligt finns väl stor risk att vården inte blir optimal och därmed ännu dyrare för samhället, förutom att det blir sämre för individen?

– Jo, men det handlar om att skapa incitament att lära sig språket och komma in i det svenska samhället. Annars kan det i ett långsiktigt perspektiv bli ännu dyrare.

Michael Löwtrup

»Givetvis ska man ge akut vård först men sedan när personuppgifterna registreras ska det automatiskt signaleras till polismyndigheterna så att de kan verkställa utvisningen så fort de kan lämna sjukhuset.«